Primorske novice

Država: Slovenija

Doseg: 53.000

Stran: 12

Površina: 1.668 cm^2

02.02.2019

Sobota

1 / 5

Mladi člani planinskih društev svoje veščine za prijetno planinarjenje in tudi za življenje že 30 let brusijo na posebnem tekmovanju

Nabirajo, kar bodo želi vse življenje

Recimo, da med vzponom na hrib zaidete ali da med hojo po planinah naletite na redko rastlino in vas nekdo vpraša, katere vrste je. Bi se znali vrniti na označeno pot zgolj na podlagi orientacije, brez navigacije? In bi v drugem primeru vedeli odgovoriti? Če vam ne eno ne drugo ne bi šlo od rok, ni to nič tako usodnega. Če bi se pri obojem znašli, pa morda spadate med tiste, ki so se o naravi - tudi človeški - dosti učili v mladosti pri planinskem društvu, ki so nemara to tudi dokazovali na tekmovanju Mladina in gore. In so pridobili znanje za vse življenje.

Ambrož Sardoč

Če naj bo obisk vršacev ne le prijeten, ampak tudi varen in kulturen, dostojen, bi lahko rekli, je za to vendar dobrodošlo kaj vedeti in poznati. Gre na eni strani za pravila obnašanja, na drugi pa za dokaj splošna, a hkrati specifična znanja, ki utegnejo biti celo nujna za preživetje v gorah. Osnovne zakonitosti tamkajšnjega vremena, recimo, pravila prve pomoči ponesrečencu in orientacije v naravi vsekakor sodijo v to skupino. In tudi zato, da bi bili ljubitelji gora tega vešči, da bi to ponotranjili čim prej, Planinska zveza Slovenije (PZS) že dolgo prireja tekmovanje, namenjeno osnovno- in srednješolcem, imenovano Mladina in gore.

Vse se je začelo pred tremi desetletji v Domžalah, ko je mladinski odsek planinskega društva za utrjevanje planinskega znanja in prijateljskih vezi organiziral srečanje planinskih skupin, začinjeno s planinskim kvizom. Dogodek se je sčasoma širil, mladinska komisija pri PZS je leta 1989 tekmovanje razširila na vso državo.

Podnanos je dihal kot eno

Prireditev, ki po besedah enega od podpredsednikov zveze **Romana Ponebška** "pravzaprav zaokroža celoletne priprave prek dejavnosti, ki jih gojimo na planinskih taborih, izletih, predavanjih, v planinski šoli," se je toliko razširila, da so jo naposled razdelili na tri regijske preizkušnje ter na državni finale.

Nanj se uvrstijo najboljši s pokrajinske stopnje, organizacijo pa zveza vsako leto zaupa tistemu društvu, iz katerega prihajajo državni prvaki med osnovnošolci leto prej. In ker so se lani s tem nazivom okitili otroci iz Podnanosa, je letos gostitelj finala bilo tamkajšnje planinsko društvo. Sprejelo je 24 ekip učencev ter 16 dvojic srednješolcev, njihove mentorje in vse druge spremljevalce. A kot pravi mentor srednješolcev v društvu **Miha Božič**, je lahko pri tem računalo na široko pomoč: "V kraju se vsi poznamo med sabo in ko je 50 ljudi urejalo ta prostor (telovadnico šole, op.a.) za tekmovanje, je bilo prav lepo videti homogenost. Vsi ti so prišli pogledat, kako je videti tekmovanje. Povezali smo vsa društva v kraju, ves dan je Podnanos dihal za tekmovanje."

Velik napor, ki ni zaman

Ponebšek pritrjuje, da je organizacija tekmovanja Mladine in gora velik zalogaj. Gonilna sila je mladinska komisija pri PZS, operativno pa vodja tekmovanja, ki je letos bila **Brigita Čeh**. Nadeja se pomoči več kolegov, med drugim vseh nekdanjih predsednikov mladinskih komisij.

Vendar pa dobi ves trud, ki ga zahteva to delo, drugoten pomen, pravi podpredsednik, "kadar pomislimo, da lahko pri tem otrokom dejansko dajemo planinsko znanje". Kot je razložil, je vloga mladinske komisije in mentorjev prikazati mladim planinstvo v vsej svoji lepoti. In če dosežejo, da jih dejavnosti pritegne, potem "se jih uspe zastrupiti", se je sočno izrazil sogovornik. Potem tisti, ki so se kot otroci merili na tem tekmovanju, postanejo mentorji, vaditelji, planinski vodniki, in ljubezen do gora se prenaša iz generacije v generacijo. Planinarjenje se tako laže kosa s čedalje pestrejšo paleto dejavnosti za otroke, ki je med drugim eden od razlogov, da udeležba na tekmovanju Mladino in gore v zadnjem času nekoliko niha.

Primanjkuje mentorjev

Da se je z nihanjem udeležbe treba sprijazniti, pravi tudi danes upokojeni učitelj **Nace Breitenberger**, mentor pri mladinskem odseku Planinskega društva Idrija vse od leta 1970. "Pred časom so bili zelo dejavni v Šempetru," se je spomni v Podnanosu, kamor je minulo soboto prišel s tekmovalci tako v osnovnošolski kot srednješolski konkurenci.

Po njegovih besedah je planinstvo med mladimi, ki se ga lahko goji tudi prek krožkov na šolah, ne le prek društev, nekdaj bolje uspevalo tudi na ožjem Goriškem; vsaj v smislu udeležbe na tekmovanju Mlada ni gore. Šempeter je med drugim gostil to tekmovanje. "Zadnja leta pa se na Primorskem prijavljajo ekipa iz Postojne, Pivke, Idrije, s Črnega Vrha. Tudi tu, v Podnanosu, so zelo pridni, ker delajo z mladimi v društvu. Žal pa iz Tolmina, Bovca,

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Kobarida, Nove Gorice nastopajočih ni," je današnje razmere opisal eden od starost gorništva na Idrijskem.

Razlog je po njegovih besedah preprost: "Na šolah ni mentorjev, če pa so, delajo le z najmlajšimi, nato nič več. Navadno so to učitelji, najpogosteje jih je mogoče dobiti med razrednimi učiteljicami. In to je problem, ker ko pride otrok na predmetno stopnjo in nihče ne vodi planinskega krožka, navdušenje upade. Hkrati je ponudba dejavnosti za otroke ogromna. Na mlade imajo velik vpliv družine in mentorji na šolah, mislim, da povsod čutimo pomanjkanje slednjih."

Vendar je pri tem veliko odvisno od tega, kako s podmladkom delajo planinska društva - sploh za tekmovanje.

Mladi planinci iz Idrije pometli z vso konkurenco

Breitenberger v Idriji pripravlja ekipo na OŠ v Spodnji Idriji in v Idriji ter štiri ekipe na srednješolski ravni. Vse se odvija prek planinskega društva, po besedah sogovornika so se mladi na preizkuse svojega znanja pripravljali od septembra. "To je veliko časa, mojega in njihovega," je izpostavil upokojeni učitelj, ki je s svojimi varovanci v Podnanosu premočno zasedel vrh. Med srednješolci so vse tri medalje pobrale idrijske dvojice, na prvo mesto sta se zavihtela **Andrej Erjavec** in **Jošt Rovtar**. Med učenci je slavil četverec **Ajda Štucin, Zala Lapajne, Matic Rupnik** in **Aljaž Brus**, ki prihajajo iz spodnjeidrijske šole.

Med šest najboljših ekip dijakov pa sta segli tudi dekleti iz Podnanosa, ki sta si nadeli ime Nanoške zmagovalke. Do tega jim je pomagal tudi voditelj dijakov pri društvu Miha Božič. Pravi, da so v Podnanosu kot majhno društvo sorazmerno uspešni. Njegova kolegica **Ernestina Frelih Modic**, ki pri društvu skrbi za podajanje znanja osnovnošolcem, je dodala, da tekmujejo skoraj vseh 30 let, kar obstaja tekmovanje Mladina in gore. Oba pa sta spomnila, da je danes za to odgovorna še mentorica na podnanoški podružnični šoli **Anita Trošt**, ki je tudi koordinirala jubilejno državno tekmovanje.

Kot je omenila Frelih Modičeva, "organiziramo tudi tabor za mlade družine, planinski tabor pa je za otroke od drugega razreda osnovne šole dalje". Prav tabori imajo po oceni Božiča poglavitni pomen. "Tam otroke do te mere navdušimo, da jih še vse leto zadržimo pri društvu, tudi prek družin, s pohodi, z drugimi akcijami, ki jih lahko organiziramo. Oblikuje se družba, v kateri se na zdrav način preživlja prosti čas."

Odlični pogoji za delo v društvu čez vse leto temu omogočajo, da otroke še teoretično podkujejo, pravi Božič. In tako "oborožene" pošiljajo na vsedržavno tekmovanje PZS, ki je po oceni Breitenbergerja kar zahtevno: "Otroci morajo pokazati mnoga znanja: o opremi, pripravah, varnosti, prvi pomoči, prehrani." Vendar idrijski učitelj izpostavlja, da je cilj podajati vedenje za vse življenje. Kot razlaga, "bo tak otrok kot starš to znanje prenašal naprej, nekoč bo morda vodnik, cilj je, da spoznava to našo lepo domovino, da zna opazovati naravo."

In otrokom želijo vcepiti tovarištvo, ki se v gorah kaže tudi v pomoči drugim, ali jih, kot je dejal Ponebšek, "privaditi na način življenja, ki vključuje vztrajnost in disciplino", na primer na zgodnje zbujanje in odhod na turo po planinah, kar po besedah podpredsednika spet ni tako enostavno.

Opremljenost ni težava

Zanimanje za planinarjenje sicer zadnja leta pri nas znova narašča, še bolj pa to velja za obisk gora, med drugim zato, ker so postale atrakcija za turiste od vsepovsod. Pa ne le za hribolazce, ampak tudi za jadralne padalce, gorske kolesarje, raftarje in druge. In s prav vsemi se je že srečal inštruktor na postaji gorske reševalne službe v Tolminu **Robert Kovač**. Za seboj ima poleg mnogo akcij leta in leta usposabljanja, med drugim za pomoč ponesrečencem iz helikopterja.

Mentorjem, zbranim na tekmovanju pod Nanosom, je predstavil delo službe, za nas pa je tako strnil poznane mu trende: "Po statistiki se obisk gora povečuje s turizmom in posledično narašča število ponesrečenih tujcev. To je izrazito v zahodnih Julijcih, kjer so tudi adrenalinski športi, torej padalstvo, raftanje, po novem še gorsko kolesarjenje. Padec s kolesa je dostikrat hujši kot če pade planinec, se pa na Tolminskem najpogosteje poškodujejo padalci." Kot je dodal, je ravno zaradi različnih vrst dejavnosti v gorah in torej raznovrstnosti poškodb delo reševalcev bolj zapleteno. Če bi postaja v Tolminu lahko imela več kot zdajšnjih 38 licenčnih reševalcev, pa bi bilo več kot dobrodošlo, je prepričan. Na vrhuncu sezone, od maja do septembra, jih namreč primanjkuje.

Kovač opaža, da opremljenost pri tujcih ni problematična. In niti ni nujno, da je za nesrečo kriv planinec, včasih je nesreča zgolj posledica spleta okoliščin. Po drugi strani pa gre kdaj tudi za precenjevanje svojih spodobnosti. In tudi zato, da bi bilo slednjega čim manj, je pomembno usposabljanje planincev. Tekmovanje Mladina in gore je ena od prvih. •

"Povezali smo vsa društva v kraju, ves dan je Podnanos dihal za tekmovanje Mladina in gore."

Miha Božič
mentor iz Planinskega društva Podnanos

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Primorske novice

Država: Slovenija

Doseg: 53.000

Stran: 12

Površina: 1.668 cm^2

02.02.2019
Sobota

3 / 5

Da pridejo šolarji v sam vrh tekmovanja Mladina in gore, morajo imeti kar precej raznolikega znanja.

Tako kot se morajo otroci učiti, se morajo tudi mentorji. V Podnanosu so se seznanili z delom gorskih reševalcev.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Primorske novice

Država: Slovenija

Doseg: 53.000

Stran: 12

Površina: 1.668 cm^2

02.02.2019

Sobota

4 / 5

Veselje najboljših osnovnošolcev na tekmovanju, v sredini idrijski šolarji z mentorjem Nacetom Breitenbergerjem.

V planinsko društvo Idrija so letos romali kar vsi trije pokali za srednješolce.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Pravzaprav bi bilo dobrodošlo, ko bi večina gornikov vedela, kako pomagati ponesrečencem, sploh nezavestnim.

Nobeno tekmovanje ali drugi dogodek ne more uspeti brez dobre organizacije. V Podnanosu je za to skrbel "ves kraj".

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!